

Txirritola

ARAMAIO / Barikua / 2004ko martxoaren 5a / 99. zenbakia

KOORDINATZAILEA: Ubane Madera • Otolara Lizentziaduna 31 20500 ARRASATE • Tel.: 943 71 25 11 • Faxa: 943 71 23 89 • Posta elektronikoa: txirritola@goiena.com • Lege gordailua: SS.1084/02

Emakumeen Astea ospatuko dute datorren astean

UBANE MADERA

Datorren astelehenean martxoaren 8a dela-eta, Itur Zuri Emakume Elkarteak ospakizun egitaraua prestatu du: zinema emanaldia, hitzaldia, bideo-kafea eta bingo-afaria.

Beste urtebetz iritsi da emakumeen eskubideak eta gizonetik berdintasuna aldarrikatzeko eguna: martxoaren 8a. Eta kale egin barik, Itur Zuri Emakume Elkartekoek bat egin dute aldarrikapen horiekin eta Emakumeen Aste-rako egitaraua prestatu dute.

ANTZERKIA ETA HITZALDIA

Martxoaren 8an bertan (astelehena) hasiko dira ospakizunekin. Hain zuzen ere, egun horretan Las Torpedolevel antzerki-taldea ekarriko dute Aramaiora. *Ya te digo...* antzezlana egingo dute. Bi lagunek osatzen dute talde komiko hori: Madrilen bizi diren Carmen Pardo eta Vene Herrero euskal aktoreek, hain zuzen ere. Azken hori arrasatearra da. 18:30ean hasiko da antzezlana, kultura etxeko zinema aretoan.

Martitzenerako, berriz, soringen gaineko hitzaldia antolatuko dute, Rosa Maria Agudo hizlariaren eskutik, 18:30ean, kultura

Besteak beste, bideo-emanaldia eta kafe-tertulia izango dute emakumeek.

etxean. Gasteizko Amagoia Emakume Elkarteko kidea da Rosa Maria Agudo, eta Aramaioko Itur Zuri elkarteko aspaldiko eza-guna. Askotan etorri izan da Aramaiora hitzaldiak egitera.

BIDEO-KAFEA

Gero, egunean jarraituko dute Emakumeen Asteko ekitaldie-

kin. *El otro lado de la cama* filma emango dute zinean, 18:30ean. Eta haren ostean, kafea hartuko dute, tertulian.

Eta ospakizunekin bukatzeko, urtero moduan, barikuan, bingoa eta afaria egingo dute. Hain zuzen ere, bingoa 19:00etan hasiko da. Eskolako jangelan izango da. Eta gero, afaria egingo dute.

Aramaioko bertsolariak Arabako txapelketan

UBANE MADERA

Abiarazi dute Arabako Bertsolari Txapelketa 2004. Aurten, inoiz baino bertsolari gehiagok parte hartuko du. Tartean, Aramaioko hiru bertsolari jardungo dute, eta txapelketako finalerdietako bat Aramaion bertan jokatu da. Bihar, zapatua, Iker Agirreraren txanda izango da, Errioxan.

Errioxako, Aiarako, Gorbeialdeko, Lautadako eta Gasteizko bertsolariak parte hartuko dute aurtengo Arabako Bertsolari Txapelketan. Guztira, 23 bertsolari. Eta, horien artean, hiru aramaioarrak izango dira: Iker Agirre, Andere Arriolabengoa eta Manex Agirre. Horrez gainera, txapelketako finalerdietako bat Aramaion jokatu da. Eta saio horretan, Lierni Altuna aramaiarra ibiliko da aurkezle lanak egiten.

BIHAR, IKER AGIRREAREN TXANDA

Bihar jokatu dute bertsolari txapelketako lehenengo kanporaketa. Eskuernagako kultura etxean, 20:00etan hasiko da bertso-saioa. Zortzi bertsolari parte hartuko dute, tartean, Iker Agirre aramaioarrak. Gasteizko, Oreñtiako, Amurrioko, Laudioko,

Bastidako eta Gogegiko bertsolariak parte hartuko dute txapelketan. Bertsolariak lehiatu beharko dute urteko bertsolari aramaioarrak.

MARTXOAREN 13AN, ANDERE

Datorren zapatuan, martxoaren 13an, berriz, Andere Arriolabengoa txanda izango da. Aurtengo erakusketa aretoan (Lautada) jokatu du kanporaketan urteko bertsolari aramaioarrak beste zortzi bertsolariaren kontra. Hain zuzen ere, Abetxulo, Gasteizko, Amurrioko, Barakaldo, Laudioko, Ametzaga, Urbinako eta Aguraingo bertsolariak izango ditu aurrez aurrerik.

MARTXOAREN 27AN, ARAMAION

Aipatutako bi kanporaketaren ostean finalerdia izango dira. Bihar, 27an, hala, kanporaketatik sartzen diren bertsolariak berriro, 2003ko Arabako Txapelketaren finalean ibili ziren sei bertsolariak jardungo dute. Hain zuzen ere, finalerdi horietako bat Aramaion jokatu da, martxoaren 27an, 19:00etan, kultura etxean. Lierni Altuna aramaioarrak izango du keztuko du saioa.

Eta bigarren finalerdiaren ostean, 3an jokatu da, Lautadako Lanbide Heziketako Udala Eskola (Aiarra). Han, hain zuzen ere, Manex Agirrek jardungo du beste bost bertsolariarekin batera.

HERRITARREN HITZA / Manex Agirre • Ikaslea

Gruyère gaztaren gaineko parabola

Zein da gauza, gero eta gehiago kendu, gero eta handiagoa egiten dena? Harrokeria? Ez. Dirua? Ez! Gizakia gizaki denetik gure artean dugun fenomeno geografiko-ekonomikoa da: zuloa.

Eta zein da sekulako zuloak dituen gazta puska frantses goxoa? Ba Gruyère gazta. Jan dezakezu hutsik, egin dezakezu berarekin saltsa eder bat makarroiari botatzeko, edo gure etorkizunaren parabolatza erabili dezakezu.

Debagoieneko gure bailara maite eta ekonomikoki potentziatu hau lur irregularrez eta gorabehera ugariz osatua da. Ezin da kanpora joan portu bat

igo edo errepide bihurtu bat erabili gabe. Hemen dena da mendia, dena aldapa, eta ondorioz, dena zuloa.

Baina badirudi ez dugula horrelakorik nahi. Eta bide zuzen aldaparik gabekoak nahi ditugula. Eta Donostian, Bilbon edo Gasteizen egon nahi dugula hama-bost minutuan.

Gruyère gaztabela eder bat bihurtuko da laster Debagoiena. Durango-Beasain, Urbina-Maltzaga eta AHTko bide

"Bide zuzen eta aldaparik gabekoak nahi ditugula dirudi"

lustroz beterikoak korbatadunek irribarretsu inauguratzen dituztenean. Eta jendea poz pozik egongo da Donostia, Bilbo eta Gasteizen ordu laurdenean, hara doazela zein mendiren azpitik, zein baserriren gainetik eta zein sororen erditik pasatzen diren tutik ere inporta ez.

zaiela. Fagorrek aurreko egunean ekoiztako pieza distiratsuekin batera hartuko dute trena (*oh dinero, poderoso*

caballero). Imagina dezaket X jauna atzo bere eskuz atornillatutako plater-garbigailuaren ondoan eserita, AHTaren bagoi "brillante" batean, bere semea balitz bezala kristal ilunduaz bestaldeko parajeak erakusten, "momentu honetan Anbotoren azpitik goaz, uou, begira, begira estalaktitak!"

Hau gertatzen zaio bailara bati Eusko Jaurlaritzak laugarren euskal hiritzat aukeratzen badu, Gasteiz, Bilbo eta Donostiarekin batera. Jainkoak atzamarrez Adani bizia ema zion bezala, agintean daudenek Gruyère gazta bihurtuko gaituzte.

LABUR

Zailtasunak eta apurketak eragin zituen elurrak

Joan den asteburuko elur zailtasunak eta apurketak eragin zituen Aramaion. Bertsoaren zapatuan argia joan zen bertsoetik, mendian-eta pinu denak te bota ditu elurrak. Astelehenean, zenbait langilek zailtasunak izan zituzten Aramaion iristeko. Gauza bera gertatu auzoetan bizi diren eskolako ikasleekin. Eta, esan ziguten Ibargoian, teiltuetaatik zailtasunak bait elur zati handi jausi zituzten. Ba, azpian pare bat harrapatu eta haien kristal apurto zituzten elur zailtasunak.

TELEFONO JAKINGARRIAK

OSASUNA / LARRIALDIAK

Osasun etxea (txandak)	945 44 53 40
Botika	945 44 50 03
Udaletxea	945 44 50 16
Ertzaintza (Arrasate)	943 79 71 99
Gurutze Gorria (Legutio)	945 45 52 52
San Martin Eskola	945 44 50 04
Taxia eta autobusak	945 44 50 33
Udal kiroldegia	945 44 53 35
Postetxea	945 44 50 83
Zuiko Eskualdea	945 43 01 67
Suhiltzaileak (Zubillaga)	943 78 28 00

AUTOBUSORDUTEGIA

ARRASATE	ARAMAIO	GASTEIZ
07:00	07:15	08:00
10:00*	10:15	
11:00	11:15	
12:00*	12:15*	13:00
15:15	15:30	16:15
17:20	17:35	
18:30*	18:45	
20:30	20:45	21:25
21:00*	21:15	
GASTEIZ	ARAMAIO	ARRASATE
07:50	08:05	
08:15	09:00	09:15
	10:15*	10:30
	11:15	11:30
13:10	13:55	14:10
16:20	17:05	17:20
	17:35	17:50
	18:45*	19:00
19:30	20:00	20:15

OHARRA: Iaztxoa duten orduetan eskaeraren araberako zerbitzua eskaintzen dute. Auzoetako bizilagunei zuzendutakoa da, eta autobusa erabili gura badute, bezperan deitu beharko dute honako zenbaki honetara: 629 54 59 23

OHARRAK

BAÑERAKOEN PARTIDUAK

Eguraldi eskasaren ondorioz, bertan behera utzi zituzten joan den aste bukaerako partiduak. Hala, seguru aski martxoaren 13an jokatuko dituzte. Izan ere, hauteskundeak direla-eta, egun horretan ez zegoen inolako partidurik aurreikusita. Eta oraingo aste bukaerari begira, mutilek etxean begira, mutilek etxean jokatuko dute Kostalera taldearen kontra, 11:00etan. Neskek, berriz, atsedendia dute.

BARIKUKO ZINEMA

Gaur, barikua, D. Lean zuzendariaren *Lawrence de Arabia* filma emango dute.

DOMEKAKO ZINEMA

Domekan, Disney etxearen mazarrazki bizidunetako klasiko bat emango dute: *Blancanieves y los siete enanitos*. Berritutako bertsiola izango da.

IRLANDATIK ARAMAIOA

Gaur, barikua, 23:00etan, Macrea komiko irlandarrak saioa eskainiko du Anboto tabernan. Macrea ezaguna da ETB2n egin duen lanarengatik.

Lan ugari eta maila polita Txirritolak antolatutako ipuin lehiaketan

UBANE MADERA

Aukeratu dituzte aurtengo Txirritola ipuin lehiaketako irabazleak: Lehenengo Hezkuntzan, 2. zikloan, Maider Aldai eta Eider Vallina; 3. zikloan, Amaia Kortabarria eta Maider Ibabe. Eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Beatriz Azurmendi eta Iraia Beitia.

Eguraldiak ez zuen batere lagundu aurtengo Txirritola ipuin lehiaketako sari banaketan. Izan ere, antolatzailerako batzuk eta parte-hartzaileetako batzuk ezin izan ziren auzoetatik jaitsi. Edozelan ere, ekimenaren antolatzailer Txirritola Euskara Elkarteak pozik dago lehiaketan lortutako erantzunarekin. Jakinarazitakoaren arabera, 20 ipuin aurkeztu dituzte, eta maila polita erakutsi dute lehiaketako parte-hartzaileek.

IRABAZLEAK ETA IPUINAK

Hala, 20 ipuin horietatik sei aukeratu eta saritu ditu epaimahaia. Lehenengo Hezkuntzako bigarren zikloan, Maider

Maider Aldai, Beatriz Azurmendi eta Maider Ibabe ipuin lehiaketako sariak hartzen.

ALBERTO AZURMENDI

Aldaik irabazi zuen, *Ametza* ipuinarekin, eta Eider Vallinak eskratu zuen bigarren saria, *Txorria eta Sorgina* ipuinarekin. Hirugarren zikloan, Amaia Kortabarria irabazi zuen, *Kuadrilako gertaerak* ipuinarekin, eta Maider Ibabe izan zen bigarren, *Irla Sorgindua* lanarekin. Eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Beatriz Azurmendik irabazi zuen, *Jaioberriak hitz egiten du* lanarekin, eta Iraia Beitia izan zen bigarren, *Maitasunezko eskutitza* ipuinarekin.

barriak irabazi zuen, *Kuadrilako gertaerak* ipuinarekin, eta Maider Ibabe izan zen bigarren, *Irla Sorgindua* lanarekin. Eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Beatriz Azurmendik irabazi zuen, *Jaioberriak hitz egiten du* lanarekin, eta Iraia Beitia izan zen bigarren, *Maitasunezko eskutitza* ipuinarekin.

BOTEPRONTOAN/ Arantza Altuna · Kintelena dendakoa

“Gazteek ikusten dute ordu asko direla, ez dagoela zubirik, opor gutxi... Ordu asko sartu behar dira”

Aramaioko saltokien artean, bada bat ehun urtetik gorakoa: Kintelena. Kontuak eginda, Aramaion dagoen dendarik zaharrena dela esan genezake. Arantza Altuna dendariak kontatu dizkigu halakoak. Izan ere, nahiz eta jaiotzez Iturroste baserrikoa izan, txikitatik bizi izan da Kintelenan, osaba-izebekin:

Noiztik zuten osaba-izebek denda hau?

Haien gurasoak ziren ugazabak. Ehun urte inguru izango ditu. Izekoren aitak (Jose Agirianok) zabaldu zuen.

Kintelena nondik nora dator? Bazen neurri bat kintal izenekoak. Gauzak pisatzeko erabiltzen zuten. Ez dakit seguru nondik nora, baina hortik dator izena.

Zu zeu zela hasi zinen dendan? Ibiltzen-ibiltzen ikasi nuen. Lehen, EGB ikasten zen, eta gero, ez kanpora irten eta ez ezer. Dendan.

Zeu bakarrik zabilta dendan? Ahizpa goizez ibiltzen da eta arratsaldean neu. Eta gero, beharra dagoenean, alabak edo senarrak laguntzen didate.

Izan ere, dendek lotura handia eragiten dute, ezta? Bai. Denda itxi eta gero ere lana dago: garbiketak...

“Lehen, dendan gizon bat erosketak egiten ikustea oso arraroa zen; orain, etortzen dira”

Denda asko aldatu da urteotan? Bueno. Lehen bakarrik izkinkoak zen denda bera. Egoteen ziren gauzak erakusgai. Eta barruan zegoen biltegia, eta han egoteen zen dena gordeta. Izan ere, lehen, produktu bakoitzetik aukera txikiagoa egoteen zen: txokolate mota bi, poteetan mermelada mota bat... Lekaleak-eta, berriz, kaxetan egoteen ziren, soltean saltzen ziren. Zakueta izaten genuen guztia: azukrea... Ardoa, adibidez, barriketean ekartzen genuen eta gero, zagieta edo txanbiletan ipintzen zen edo litroka saltzen zen, botilan edo txanbiltxoan. Gauza gutxi zeuden paketeetan.

Bestelako produktuekin ere egiten zen hori? Likorea ere txanbiletan ekartzen zen. Eta olio bidioetan. Halako hotzekin-eta gogortu egiten zen, eta hor kanpoan, eliza ondoan

sua egiten genuen olio berotzeko. Bestela ezin genuen atera.

Lan egiteko modua aldatuko zen, bada?

Bai. Domeketan-eta zabaltzen genuen lehen; eta goizean goiz, gainera. Meza izaten zen 06:00etan edo 07:00etan eta ordurako zabaldua egoteen zen. Baserrietatik-eta etortzen zen jendea...

Eta bestela?

Dena aldatu da. Orain, jendea askotan kanpora joaten da.

Orduan, zela ikusten duzu dendaren etorkizuna? Seme-alabek jarraituko dute?

Bada, ez dakit zer esan. Gazteek ikusten dute ordu asko direla, ez dagoela zubirik, opor egun gutxi daudela... Ordu asko sartu behar dira.

Edozelan ere, denda txikietan ematen den konfiantza ez dugu denda handietan...

Ez, hori ez. Guk jende guztia ezagutzen dugu, eta norbaiti dirua falta bazaio ekarriko du hurrengoan. Lehen, batzuek, adibidez, aste guztikoa zapatuan pagatzen zuten. Zapatuan, gizonak kobratzen zuenean, orduantxe pagatzen zuten. Koaderno baten apuntatzen genuen. Baserriko batzuek-eta, dirua beharrean, jeneroa ekartzen ziguten.

“Gozokiak baziren; txupeteak eta ‘Bazooka’ eta ‘Gallina Blanca’ txikileak, adibidez”